

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 — —
Negyedévre . . . 1 — 50
Egy óra . . . — — 50
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések:

a kiadóhivatalban vétetnek fő

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszl János (fő-tér). Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Korunk egyik főbaja.

Ama kinövéssek és betegségek között, melyek a társadalomban oly nagy számban észlelhetők, bizonyára nem a legutolsó helyet foglalja el az önzés. A mely kiölve a kegyeletet s a tisztesség érzetét, megsemmisítve az igazságosság és méltányosság szabályait, nem tekintve az érdemeket s figyelmen kívül hagyva az érdemeseket, ugyszólva korlátlan ura a mai helyzetnek. Készséggel ismerjük el az érdemeket, lelkesült örömmel hajlunk meg az érdemesek előtt, de másrészt megvetéssel fordulunk el azoktól, akiket a sors szeszélyes alakulása érdem nélkül emelt az önzés szárnyain a magasba.

Valami szép és magasztos a tisztesség, a kegyelet és hála érzete, meg azoknak nyilvánulása, de csakis úgy bir valódi értékkel, ha nem az önzés sugalmazója s vezetője. . . .

Valaki csak egy kissé is belemélyedt a mai események okozati vizsgálódásába: az bizonyonnyal meggyőződhetett arról, mily rendkívüli szerep jutott mai napság az önzésnek.

Hogyha bárki képviselői vagy egyéb alkotmányos választás utján elérhető állásra akar szert tenni, úgy hozzá fog a legcsekélyebb személyválogatás nélkül az általa eddig nem igen alkalmazott parolázáshoz és a csömörlésig leereszkedő nyájaskodáshoz. A mint azonban a cél el van érve, és a mórók megtették kötelességüket, akkor, nagyon természetesen, elmehetnek; mire aztán beáll az előbbi helyzet, vagyis összehúzódna a szemöldökök, elhomályosul a szemüveg, visszatér a rövidlátás és merev görcsöket kapnak az imént még idegességig mozgékony kezek. . . . Ez az önzés egyik megnyilatkozása.

Hogyha valaki kitüntetéshez vagy oly magasabb álláshoz akar jutni, a melyhez már

nem az alkotmányosság utja vezet, úgy félre tesz minden elvet, minden meggyőződést, elnémitja önértetét és ezek helyett minden áron odatörekszik, hogy az intéző s befolyásos köröket önző céljainak megnyerje az által, hogy saját véleményét egészen azokéi szerint hangolja, alárendelve egész valóját az opportunusnak,

Hogyha valaki például érdem nélkül és hatalmas állásba lép, rögtön körül fogják a tömjénezők és a fölkelített öröm mámorában valóban elkábitják a józan s higgadt ítélőképességet. És ez nem bir az egyoldalúság hinarjából kibontakozni, másfelől az optimizmus káprázata elhomályosítja a szemeket s így lehetlenné teszi a mélybe tekintést, mi által csakhamar megkezdődik az általános hozsanna, meg a dicshimnuszok áradata, mely előtt aztán semmi sem szent az ünnepeken kívül. Rideg kezekkel tépik le az elődök igaz érdemkoszoruit és döngetik a csöndes nyugalom helyén koporsóik fedelét. . . . A mesterkelt érzelmek e fekvesszett nyilvánulása csak azért történik, hogy az önző érdekek a hízlegések útján kielégítést nyerhessenek, a mely körülmény aztán megteremti a borura-derüre ünnepeken a hiúság és elbizakodottság érzetét és elhitei vele azt, hogy nálánál különö embert csakugyan nem hordoz kényes hátán e vén föld. E viszás állapotoknak előidézője tehát nem egyéb, mint a hízlegésből fakadt szertelen érdekházas vagyis önzés, amely mindenkor elkéseredett harcban áll a tárgyilagossággal.

Épen nem ritka eset napjainkban az, hogy jó, sőt benső barátok idővel meghidegülnek, mi több: elidegenednek egymástól. És ha ennek okát kutatjuk, azt fogjuk tapasztalni, hogy az egyik valahogyan magasabb állásra, vagy anyagilag jobb sorsra jutván, lenézi a másikat, aki esetleg önhibáján kívül s korántsem

szorgalom s iparkodás hiányában a társadalom rang s vagyoni osztályának alsóbb fokán maradt. Sőt nem egyszer előfordul a nagyobb helyre vergődött initalására az is, hogy a mi nap még jó barátok a legtágabb ismeretség körén is kívül esnek. Szóval elfoglalt társadalmi és vagyoni állásuk különbözete folytán erkölcsi s becsületbeli okok közbejötté nélkül is megszakad köztük még a felebaráti szeretetnek Isten rendelte köteleke is. Midezt pedig előidézi az önzés.

Fölfelé szolgálai meghunyászkodás, lefelé zsarnoki gőg jellemzi ma leginkább a társadalmi állapotokat, a honnét egyrészt az önérték hiányára, másrészt az önzés uralmára lehet kétségtelenül következtetni.

Avagy társadalmi mozgalmának irányzatából nem eléggé látható-e, hogy az arisztokracia még mindig — tisztelet a kivételeknek, — izolálja magát s támaszkodva származására és teljességgel nem szellemi felsőbbségére? . . . A társadalom azon részét pedig, a mely származás és rangosztály tekintetében meglehetősen egy színvonalon áll, tagozottá teszi a klikk-uralom, amely veszélyezteti az egyetértést és megakadályozza a hasznos, önfeláldozó közreműködést az által, hogy tápot nyújt az elfogult s önző érdekeknek. Fölötte bajos a mai, tagadhatlanul fölvilágosodott korszakban az erkölcsi és szellemi mérlegelésnél a származást vagy egyéb mellekkörülményeket helyes alapon még csak kombinációba is venni, annál nehezebb azoknál, minden egyebet mellőzve, a fősúlyt arra fektetni. S hogy ez mégis megtörténik, abban rejlik társadalmi bajaink eredete és főoka.

Végső elemzésben az önzésből forrasoz a bűnök és bűnös cselekmények sokasága, köztük a kevélység rút bűne is, amelyből időnkben valósággal sportot űznek. Erre ve-

A „Pécsi Figyelő” tarczája.

A haj-töröcske.

(Bábi emlék.)

Szép kisasszony, virágáros lányka!
Rejtse ezt a tört egy bokréttába.
A legszebb lány viselő a bálban, —
Emléklül hagyá egy napra nálam.

Híven őrzém, szívémen hordoztam,
S éjjel-nappal arrul álmodoztam:
Ha vállamra simulna a szép fej,
Mint a kis tör diszített az éjjel!

Ha a szép fej fürt einek selyme
Tengerként omolna kebelemre,
Oh tudom, hogy szívem minden bűja
E tengernek habjaiba fúlna!

Balga álmok . . . soh'sem teljesültek!
Meg van írva, hogy a selymes fürtöt,
Amit ez a töröcske tart össze,
Csóközönnel egykor — más fűröszsze.

— Szép kisasszony, virágáros lányka!
Hogyan rejté a tört a virágba?
Bár elküldtem a bokréttát — Néki,
Hej, de a tört szívem folyton érzi.

Luby Sándor.

Majd segíték én!

— Kép az orosz történelemből. —

Még egyszer felemelte a haldokló oroszlan a fejét, még egyszer összeszedte minden erejét, hogy lerázza magáról ellenségeit, még egyszer és utoljára. 1794-ben lobogtak utoljára a lengyel harczi lobogók, ebben az évben gyűltek össze Maciejovice síkjain a lengyel bajnokok, az atyáskodó orosz elűzésére.

Véres volt a harc és elkéseredett, dicső! A túlnyomó erő azonban diadalmaskodott. Az utolsó fegyver villanásával, az utolsó bajnokkal, ki szerencsétlen, elbukott hazája nevével és szitokkal, átokkal ajkán a terpeszkedő ellenség ellen, társai mellé rogyott, — szárnyaszegetten bukott alá a lengyel sas.

Lengyelország megszűnt lenni. — II. Katalin Lengyelország legelkeseredettebb ellensége elérte célját. Mit törődött ő a veszteségekkel, mit bánta ő, hogy hadserege megtizedelve jött haza. Suvarov tábornokot kitüntetésekkel, ajándékokkal halmozta el, tiszteletére Moszkvában diadalkaput emeltetett és elrendelte, hogy minden oroszoknak, ha alatta elmegy, kalapot kell emelnie.

Pedig drágán kellett megfizetnie az egész orosz nemzetnek azt a darabot, mely Lengyelország testéből neki jutott. A harczból hazatért csapatok magukkal hozták a pestist, a fekete halált.

Ah, mint némult el az örömjaj! mint hangzott a rémkialtás a szent birodalom egyik végétől a másikkig, két kézre kapott kaszával pusztított a rettentő halál; s midőn végre belefáradt ödöklő munkájába, az egész országban nyomor, éhínség támadt. De hát ki is dolgozott volna a pestis alatt és kinek? Midőn egymás után látta a szülő gyermekét, a rokon szeretettjeit elhullani, s nem tudta, a jövő perczben nem követi-e már őket.

A nép boszut lihegett s Katalinban látta okát minden csapásnak. A lázadás mindig nagyobb és nagyobb mérvet öltött.

— Csináljatok rendet az országban, — szólt Katalin.

Azok megkísérlettek mindent, a mi csak hatalmukban volt. Csakhogy a Potemkinok nem voltak alkalmasak erre.

— Eh, gyávák, tehetetlenek! — kiáltá Katalin, nem bírtok e rongy néppel? Nos, majd segíték én! Fogadom, hogy nyugalom, csend lesz az országban!

A Kreml előtti nagy térre hívta össze a népet; szólni akart hozzá.

És volt bátorsága megjeleni a cárnőnek az izgatott tömeg előtt; egymaga, fegyvertelenül. — Azt hitte, hogy mint máskor, most is hatni fog reá. De csalódott. Mikor szeliden beszélt a néphez, mint anya gyermekeihez: kinevették; midőn fenséggel, mint az uralkodónő: kigunyolták; röhögés, kacaj, fenyegetés, szitok volt a fékevesztett nép felelete.

Végre Katalin türelme is elfogyott, s mikor a tömeg mind fenyegetőbben közeledett feléje egyet in-tett és abban a perczben megdördültek a Kreml bástyáin az ágyuk, tüzet halált okádvá a tömegre, mely egy pillanat alatt véres gomolygó tömeggé lett. Még fel-felhangzott egy sikoly, egy átok, még hőrögvé vonaglott egy-egy csonka test, lassankint azután, elhalt minden szó, odafagyasztotta a sok vérben fet-rengő ajkaira a halál.

Azontul csakugyan nyugalom lett az egész or-országban.

A Kreml előtti tért pedig még ma is „vörös piac”-nak nevezi a nép.

zetherő vissza azon szöges ellentét és ellen-szenv, amelylyel a társadalom alsóbb rétege a hatalmasok és vagyonosokkal szemben viselkedik, A mely baj, illetőleg okozat az okoknak számban és arányban való növekedésével hovatovább károsabb jelleget és fenyegetőbb alakot ölt, ugyannyira, hogy az ellentétek ki-egyenlítése mind nagyobb, legyőzhetetlenebb akadályokba ütközik, amelyeknek szomorú következményei — a socialismus, nihilismus . . . rémalakjai már komolyan és komoran mutatkoznak.

Az evolucio korszaka, a melyben most élünk arra int tehát bennünket, hogy iparkodjunk mindinkább háttérbe szorítani a subjektív egyéni érdeket, a melynek mai uralma idézi elő s táplálja azon veszélyes fekélyt, mely társadalmunk testén rákfene módjára élődik, sőt teljes fölbomlással fenyegeti annak organismusát.

Egyedül az objektív irány az, mely az egyenlenségeket, a káros versengéseket, a féltékenységet és irigységből származó, sokszor végzetes viszálykodásokat megszüntetni képes, szóval, a mely a társadalom hullámzó tengerén a boldogulás biztos kikötőjébe vezet.

Sohase tévesszük azért szem elől valósgos viszonyainkban a következő kombinált elvet: Sive de mortuis, sive de viventibus nihil, nisi vere.

Külföld.

Az angol kormányválság Gladstone nem angol miniszterelnök többé. Lemondását hivatalosan benyújtotta s Viktória királynő, kire a válság már azért is kellemetlen, mert a napokban hosszabb időre Olaszországba utazik, vonakodott ugyan, de mégis elfogadta a lemondást, amelyet Gladstone veszélyes s műtétet igénylő szembajával indokolt.

Márczius 3-ikán egy harvankét esztendő, fényes sikerekben gazdag politikai pálya ért véget. A hetedik évtizede már, mióta Gladstone képviselővé választott s mint tory lépett az alsóházba. Hamar ismerette tette nevét s már 1845-ben miniszter lett. Utóbb azonban pártot cserélt s a liberálisokhoz csatlakozott, kiknek sorából egy fővel magaslott ki. A mg Palmerston élt, ő volt a pártvezér s Gladstone főleg mint pénzügyminiszter aratott fényes sikereket. Mikor azután Palmerston kidőlt, Gladstone lett a párt vezére s azóta négy ízben vezette hivatást a választásokban győzelemre s négy ízben volt miniszterelnök. Utóda Roseberry lett, a ki már megalakította a kabinetet, amelynek tagjai: Lord Roseberry, miniszterelnök és a kincstár első lordja, Kimberley, külügyminiszter; Morley, India minisztere, Irország minisztere Gladstone Herbert vagy Acland lesz. A többi miniszter megtartja tisztségét. Az új kormány tudatta az irakkal, hogy a kabinet főfeladatának fogja tekinteni a home-rule javaslat megalkotását.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márczius 2-ikán. Pap Géza összegezi a már ismeretes érveket, melyek szükségessé teszik az egységes házassági jog megalkotását. Pécshy Tamás az állami anyakönyvekre vonatkozólag kifejti, hogy bár élvben barátja az állami anyakönyvezésnek, a közigazgatási reform s a szükséges berendezések előtt a mostani közegek működésének sok előnyét látja a kontemplatív reform ellenében. A javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Apponyi Albert gróf határozati javaslatához. Busbach Péter szerint a javaslatnak épen Magyarország speciális helyzetében annyi előnye van, hogy csodálja azok bátorságát, a kik az ellenfrontot csinálnak. Tibád Antal beszélt Deák Ferencz végrendeletéről, mely ez ideig háromszor bontott föl. Az egész vonalon csak azt látja, hogy a kormány az erélyt az erőszakkal és az óvatosságot a ravasszággal és eselszövényvel vette egyjelentőségűnek. A mai generáció férfiai közt Deákhoz hasonló nincs, mert még azok is, a kik leginkább kimagasanak közülünk, hozzá képest csak epigonok, törpe epigonok. Szilágyi igazságügyminiszter megjegyzi, hogy a ki Deák egész politikáját meghamisítva adta elő, a ki ebbe a vitába az ócsárlási hangot jó szívetel behozta: azt olyannak tartja, a kinek legkevésbé illik akár Deák példájára, akár emlékére hivatkozni. Tibád válaszul Szilágyinak azt mondja, hogy neki is könnyebb lett volna a kormány arányában hűsölni, mint az ellenzékiiségnek Magyarországon oly sanyaru kenyerére fanyarodni.

A képviselőház ülése márczius 3-ikán. A vitát Mikó Árpád kezdte. Örömmel

szavazza meg a javaslatot, mint a liberalizmus nagy eredményét. Ragályi Lajos nem fogadja el a javaslatot, mert ennek előzményei a lehető legszerencsétlenebbek s a kormány a legalmatlanabb időt, a legrosszabb módot, a legelhízottabb eszközöket választotta a javaslat keresztülvitelére. Történelmi vissza-pillantásokat tesz ezután s azt bizonygatja, hogy a magyar nép sohasem követelte a reformokat. Sürgeti a kath. antonomia, a kongrua rendezését. Nem fogja a javaslat rendezni a nemzeti viszonyokat sem, a zsidókat pedig nem fogja beolvasztani. Szűket után Kapotsy Jenő állt fel a javaslat védelmére. Az anyakönyvvezetést mindenesetre ingyenesé kell tenni, hogy az ország népe azzal mihamarabb megbarátkozzon. Egy ultramontan kormány lehetőségét teljesen kizártnak tartja. Minden, az államhoz, a hazához hű vallásfelekezet felvirágoztatását melegen öhajja és szívesen hozzájárul minden oly intézkedéshez, mely ezen ezélt előmozdítja. Ugron Zoltán sohse látott még egyebet, mint a miniszterelnököt kedves mosolyával, a másik minisztert pedig gunyos mosolyával biztosítani a vallászabadságot. Berzeviczy Albert érdekesen fejtegette, hogy a javaslat szülőke épenséggel nem az elkeresztelési rendelet. A kormány a felekezetek közt békét akar s azért el is van határozva, hogy az összes reformokat teljes egészükben keresztülvizsi. Az állami anyakönyvvezetést kivétel nélkül tartaná, ha ezzel párhuzamosan a közigazgatás nem államosították. Az ultramontanizmussal komolyan kell félni. Ha a javaslatok megbuknának, sokáig senki sem tudna Magyarországon egészséges egyházpolitikát csinálni. Az ülés végén Vörös János a közös hadsereg ezredeinek faj, vallás és nemzetiség szerint való állítólagos új beosztása iránt interpellálta meg a miniszterelnököt. Wekerle kijelentette, hogy a hadügyi kormánynak egyáltalán nincs szándékában a magyar nyelv rovására ily intézkedést életbe léptetni.

Az alispán ügye. Szily László alispán ügyében, mint mult számunkban megírtuk, a közigazgatási bizottság nem rendelte el a fegyelmi vizsgálatot. Az erre vonatkozó határozat, melyet lapunk mult számában térszúke miatt nem hozhattunk, a következő:

HATÁROZAT.

A felolvasott rópiratot vadlévelnek és a felolvasott nyilatkozatot igazolásnak véve és a két beadványban foglalt állításokat egybevetve, beható tárgyalás és az igazoló okirathoz csatolt eredeti és hiteles okmányok szigorú atvizsgálása után a közigazgatási bizottság Benkő Gyula bizottsági tag szavazata ellenében valamennyi szavazattal következőleg határozott Szily László alispán azon kérelmének, hogy ellene a fegyelmi eljárás elrendeltesék, helyt nem ad és az 1886. XXIII. törvényezikk 2-ik § a szeltemében hozott ezen határozata alapján minden további eljárást beszüntet. Mely határozatról Ó Méltósága a főispán, ugy folyamodó Szily László alispán kivonatilag értesíteni rendeltetnek.

Ezután a hosszú indokolás következik, mely szerint a rópirat minden állítása az alispán okmányokkal fölszerelt nyilatkozatával meg van ezafölva.

Hírek.

(Kossuth Lajos egészségi állapota.) Kossuth egészségi állapotáról, a további napokban újra aggasztó hírek voltak elterjedve. E híreket egy az Elnök érkezett távirat, melynek a szövege a következő, megerősíti:

„A kormányzó rosszul van, állhatatosan visszautasít minden racionális kezelést, Eerencz fiát idehívtak. Basso.”

(Erreth-Littke ügy.) Littke Józsefnek a csütörtöki szabadelvű gyűlésen tett fel-szólalása, melyben Erreth János országgyűlési képviselőt inkorrekttséggel vádolta s a lapunk mult számában ismertetett kihívó modoru sürgönye folytán Erreth János Melezer és Issekutz képviselők által magyarázatot kért Littkétől. — Valótlanság tehát a „Pécsi Ujság” mai számának azon állítása, mintha Erreth a gyűlés határozatában látott volna sértést személye ellen, hisz az a határozat a „Pécsi Ujság” közlése szerint is csak azt tartalmazta, hogy a képviselő felkérésék a csatlakozásra s így abból Erreth sértést ki nem olvashatott, de nem is olvasott ki. Méltán vehette azonban sértésnek azon indokolást, melylyel Littke indítványát előterjesztette, mert abban inkorrektnek mondotta Erreth eljárását, mely megrovást érdemel; sértésnek vehette a hozzá menesztett s a gyűlés határozatától eltérő fenhéjázó modoru sürgönyt s ezekért kért magyarázatot. — Az is légből kapott állítása a „Pécsi Ujság”-nak, mintha az ügy már megoldást nyert volna, mert Erreth megbízottjai csak holnap fognak Littke megbízottaival Münnich Aurel és Perczel Dezső képviselőkkel tárgyalás végett összeülni s így még kérdés tárgya, hogy a Littke segédei miféle magyarázattal

fognak szolgálni s hogy azzal Erreth segédei meg fognak-e elégedni.

(Munkácsy nem jöhet Pécsre.) Munkácsy Mihály világhírű festőművésznünk rendkívüli elfoglaltsága folytán Telepy Károlyt az orsz. képművészeti társulat műtársát és jeles festőnek kérte föl, hogy Egr y Dezső dr. ügyvédnek, hozzá intézett meghívására feleljen. Telepy e levében legnagyobb sajnálatának ad kifejezést, hogy Munkácsy ez idő szerint nem jöhet Pécsre, mert a sok ünnepeletetől teljesen ki van merülve, olyannyira, hogy a nála tiszteigök két-három látogatása után már pihenni óhajt. A levél írója szerint azonban nincs kizárva a lehetőség, hogy legközelebbi visszatértekor beváltja ígérteit.

(Kinevezés.) Aidinger János kir. tanácsos, polgármester Ödör Gyula pécsi lakost a pécsi városi közkórház ellenőrévé kinevezte.

(A Stabat Mater előadása.) Mint régebben megírtuk, a pécsi dalárda a böjt folyamán nagy oratoriumot fog előadni. A rendezőség már megállapította a műsort, melyet ezennel egész terjedelmében közlünk. Nagy oratorium. Részenben a nőgyermekkert javára. F. é. márczius hó 11-én fekete vasárnap esti 8 órakor a városi tornacsarnokban előadatik G. Rossini nagy oratoria. Stabat Mater teljes női, férfi és zenekarral Girardi Józsefné, Schneider Istvánné, Sziklayné, Thaler Gusztávné urnók; Angster Olga, Ehn Emilia, Eötvös Ilonka, Haberényi Camilla, Hentz Mariska, Hillebrand Janka, Jilly Olga, Kaltnecker Györgyike, Kindl Gizella, Krausze Irma, Reberics Gizella, Schlauch Anna, Schlauch Emilia, Schulz Mária, Straicher Irén, Thaly Olga, Zelesny Sarolta urhölgyek; és Girardi József, Goldstein Szidor, Kramer N., Löhr Vilmos, Maleter László, Maleter N., Németh Arthur, Oszvald Ferencz, Petz István, Prüstl Ferencz, Simacsek Alajos, Steskal József, Wallerstein Bodog dr. es Zoiler Ferdinand urak szíves közreműködésével, Hoffer Károly és Eckhardt Antal karmesterek vezetése mellett. Műsor: 1. szám. Introductio „Stabat Mater.” Magán, kettős és négyes kar. Éneklők: Ehn Emilia, Hillebrandt Janka, Kindl Gizella, Krausze Irma urhölgyek, Egerszeghy Kálmán, Eötvös Gusztav, Hillebrand Ferencz, és az egész kar. 2. szám. Nagy ária: „Cujus anima.” Tenorszólo. Éneklők Hoffer Károly. 3. szám. Kettős: „Quis est nomen.” Éneklők Schlauch Anna és Hentz Mariska urhölgyek. 4. szám. Ária: „Pro peccatis.” Éneklők Jilly Alajos. 5. szám: „Eja Mater.” Éneklők teljes kar kísérettel Jilly Alajos. 6. szám. Négyes: „Sancta Mater.” Éneklők: Thaly Olga, Zelesny Sarolta urhölgyek, Hoffer Károly és Jilly Alajos. 7. szám. Cavatina: „Fac ut portem.” Éneklők Eötvös Ilonka urhölgy. 8. szám. Nagy ária karral: „Infiammatu s.” Éneklők Haberényi Camilla és az egész kar. 9. szám. Négyes: „Quando Corpus.” Éneklők Schneider Istvánné és Kaltnecker Györgyike urhölgyek, Hoffer Károly és Jilly Alajos. 10. szám. Finale: „In sempiterna.” Nagy fuga teljes kar és zenekarral. Előadják az összes közreműködők. Helyárak: I—VI. sorban 2 frt 50 kr, a többi sorban 1 frt 50 kr; állóhely 80 kr; karzatjegy 40 kr. Kezdeté pont 8 órakor. A jegyek elárulását Valentin Ottó ur volt szíves elvállalni. Pécs, 1894. márczius 5. A rendezőség. Ez előadást, mely tekintettel az előadók jeles képességeire és a betanulásra fordított nagy műgondra s szorgalomra, nagy hatásának ígérkezik, melegen ajánljuk a közönség figyelmébe s egyuttal fölhívjuk vidéki olvasóinkat, hogy a meny-nyiben e nagyszabású mű előadásán megjeleni óhajtanak, jegyekről korán gondoskodjanak, mivel könnyen megtörténhetik, hogy az elkésők nem fognak jegyhez jutni.

(A posta és táviratigazgatóság tisztikara) szombaton O pri s Péter népszerű igazgatót saját arcképének diszpeldányával meglepte s azt egy három tagu bizottság átadta. A bizottság szónoka Ben e Károly a mohácsi kir. posta és táviratigazgatóság főnöke egy szép beszéd kísérettel nyújtotta át az arcképet. Az igazgató meghatóttan köszönte meg a meglepetést. Ugyanezen napon este 8 órakor családias jellegű társas vacsorát rendeztek ez alkalommal a Scholzféle sörearnok helyiségeiben. O pri s posta és táviratigazg. felköszöntőjében arra kérte a jelenlevőket, hogy előforduló ügyeikben tekintsek őt atyjuknak és ő mint valódi apa szívesen fogja támogatni őket. O pri s ezen kijelentése igen jó hatást idézett elő a tisztviselők közt. Vacsora után táncz következett, mely hajnalig tartott.

(A „Pécsi Athletikai Club” igazgató választmánya, szerdán f. é. márczius hó 7-én délután 6 órakor ülést tart, melyen fontos ügyeket fognak tárgyalni.

(Kis Athenaeum Pécsen.) Szombaton jelent meg a Pécsi Jogi Közlöny első száma igen szép kiállításban és rendkívül érdekes s gazdag tartalommal. Ez alkalommal megemlítjük, hogy e napon Taizs József, lapunk kiadójának nyomdájában négy lap jelent meg, ugymint: Pécsi Figyelő, Pécsi Közlöny, Néptanoda s Pécsi Jogi Közlöny. Fölemítésre méltó e körülmény annál is inkább, mivel

ezen kívül alig akad a vidéken nyomda, hol ennyi lapot allitanának ki. Érdekes az is, hogy mivel a Pécsi Figyelő s Pécsi Közlöny hetenkint 3—3-szor, a többi pedig 1—1-szer jelenik meg, hetenként 8 számot ad ki a kiadó, a mi nagyon is fölér egy napilappal. S ha ezekhez még hozzávesszük az egyéb nyomtatni valókat, bátran „Kis Athenaeumnak” képzelhetjük a nyomdát, mely a Nádosy-ház egész földszintjét elfoglalja a raktárakkal együtt. De van is itt munka elég, még pedig mind sürgős, elodázhatatlan. A szedőszekrények előtt szakadatlanul folyik a szedés. S minden újabb kéziratcsomag megérkezése valóságos kétségbeeséssel tölti el a szedők gyöngöe szíveit. — Hát már sohasem lesz vége a kéziratoknak? — sóhajtának föl egymás közt ilyenkor.

S a mint kéziratok jönnek, épúgy tűnnek el a betűk a szedőszekrényekből s szaporodik a szedés. És ez így megy kora reggeltől késő estig.

— **(Miniszteri jóváhagyás.)** A m. kir. kereskedelmi miniszter a pécsi ipartestület alapszabályait jóváhagyta.

— **(Ongyilkosság.)** Feldl István, megyei árvászéki ülnök vasárnap délután kevésse 6 óra után Balthory utca 17 sz. lakásának udvarán egy hatlövétű forgó pisztolylyal jobb halántékán meglötte magát. Mikor családja kirohant, már nem volt életben. Hozzáértőzői nem sejtették végzetes tettét. Utólagára tisztelhetetlen fiával volt együtt a szobában, a ki őt egy jelentés lediktálására kérte. — Mindjárt fiam választotta Feldl, azonnal visszajöve, csak kimegyek. Alig ment ki az udvarra, már elhangzott a lövés, mely örökre elszakította őt családjától. A utolsó napou nagyon izgatott volt. Levelet hagyott hatra Bolgár Kálmának és a nejeének. A szerencsétlent 3 évvel ezelőtt választották meg árvászéki ülnöknek s ekkor költözött Pécsre Dárdáról, hol a Lippe hg. uradalmanak ügyésze volt. Az árvászéknél mint rendkívül szorgalmas embert s kitűnő munkaerőt ismerték. A Feniére biztosító társaságnál 2000 frtig volt biztosítva. A szerencsétlen árvászéki ülnök 51 évet élt. Ma d. u. 4 órakor fogják a budai külvárosi közsírkertben eltemetni.

— **(Angster új rendszerű orgonája.)** Most állítja össze Angster orgona építőművész egészen új, általa feltalált és szabadalmat nyert ügynevezett „pneumatikus” orgonáját, melyet a szónoki róm. kat. templom számára készített. Az újítás lényege abban áll, hogy a sípokba a levegő bebecsátása nem pálczikás szerkezet segítségével történik, hanem a sűrített levegő erejével. Szakértők nézete szerint a játszás rajta sokkal könnyebb, a hang tisztább és az orgona szerkezete a nedvesség káros betolyásának nincs alávetve.

— **(A városi tűzoltóság reorganizálása.)** A városi közgyűlési teremben, hol egyébkor komor, komoly és vaskalapos — tisztelet a kivételnek — városatyák morzsolgatják a város fontos és nem fontos ügyeit, vasárnap délután fél háromkor vidám, éle erős fiatal iparosok és segédek gyülekeztek össze, mert tudomásukra jutott, hogy Reeh György tevékeny alkapitány a tűzoltóságot szervezi. A nagy masszából a felvételi bizottság Reeh alkapitány mint tüzóító főparancsnok elnöklete alatt 42-öt talált alkalmasnak, a kikkel csak nyert a tüzóító testület, mivel ezek más városokban már működtek e téren. A gyakorlatokat 14 nap mulva megkezdik. Addig elkészülnek az új egyenruhák is, a miket most készíttetnek. Az alapszabályokat a bpesti önk. tüzóítótestület alapszabályainak mintájára készíti el a parancsnokság. Föl fogják hívni a gyártulajdonosokat, hogy járuljanak hozzá az intézményhez olyan formán, hogy 3—4 állandó, felszerelt munkást léptessenek be a testületbe. A szerelvényeket részben tataroztatni fogják, részint újból beszerzik. Miután pedig a tüzóító budget nagyon kevés, a tanácsot megkeresik, hogy az évi összeget, mely a fizetéseken kívül nem haladja meg a 800 frtot, emelje fel. A jövedelem fokozására minél több pártoló tagot fognak szerezni. Megkeresik továbbá a tanácsot az iránt, hogy tüzóítótorony építtessék, a mely czélra legalkalmasabb volna a marhavásártér azon helye, amelyen a legregibb tüzóító-torony állott. Ha a 42 belépett önk. tüzóítóhoz hozzá számítjuk a 8 állandó tüzóító s 6 parancsnokot: Pécs város tüzóirsége ez idő szerint 56 tagból áll. Üdvözljük őket s bizalommal tekintünk működésük elé.

— **(A 44-ik ezred jubileuma.)** Kaposvárott, mint a 44-ik es. és kir. gyalogezred hadkiegészítő székhelyén egész komolyan beszéltek, hogy az ezred jubileumi ünnepélyét nem Kaposváron, hanem — Pilis-Csabán fogják megtartani. Tehát sem Pécs, sem Kaposvár, hanem Pilis-Csaba. Ez áthelyezést az illetékes faktorok valószínűleg azzal indokolják, hogy a jubileum ideje összeesik a hadgyakorlatok idejével, tehát azért szükséges a Pilis-Csabára való áthelyezés. Helyesebbnek tartanók, ha ez áthelyezés helyett a jubileum megtartásának idejét változtatnák meg, hogy az ezred odahaza ülhetné meg jubileumát.

— **(Építkezési engedélyek.)** A Herbert tanácsos elnöklete alatt f. hó 1-én megtartott városi építkezési bizottsági ülésen Kupi Miklós Zöldfa utca

24 sz. telken utcai földszintes lak építésére, Rozga Antal Klimó utca 21 sz. telken lakház és bolt építésére Jugl János Mihály utca 5 sz. telken lakház építésére, Horváth Béla Makár utcai telken istálló és konyha építésére, Funk Janos Havi-Boldogasszony utca 7 sz. telken utcai földszintes lakház építésére, Enczmann Ferencz Vilmos utca 23 sz. földszintes lakház építésére, Szicher Ignác udvari toldaléklak építésére, Özv. gf. Schmidek Károlyné Tetytetér 4 sz. koresmaépület átalakítása és fedett s zárt folyosó építésére, Hoffmann Ferencz Antal utca 18 sz. földszintes lak építésére, Blun Béla dr. Mária utca 3 sz. utcai földszintes lak építésére, Trixler Alajos Király utca 15 sz. házában lépcsőház építésére, Szabó József Szigetierszágut 60 sz. utcai lakház építésére; Hajnal Gyula Országut 5 sz. utcai földszintes lak építésére kaptak engedélyeket.

(A siklósi takarékszövetkezet és hitelegylet) részvénytársaság a múlt hónap 26-ikán tartotta meg évi rendes közgyűlését. Froil József dr. elnöklete alatt, E pénzügyet a buzatérben egy díszes palotát emeltet tartalékaiapjából. A m. évi forgalom 2,384,531 frt 23 kr. volt. Az eredeti 25 frtos részvényekre egyenként 6 frt osztalék jutott. Jótékony czélra azonban a közgyűlés mit sem juttatott.

— **(A kerületi betegsegélyző pénztár)** igazgatósága vasárnap délelőtt tartotta rendes havi közgyűlését, melyen Hoffmann Károly elnöklete alatt mintegy 14 igazg. tag jelent meg. A múlt ülés jkönyvének hitelesítése után a pénztárnok jelentése olvástott föl, mely szerint január és február hónapokban befolyt 1815 frt 61 kr. Kiadatott pedig táppénzre 451 frt 68 kr., gyógyszerre 102 frt 29 kr., temetési költségre 60 frt, fiodaszerekre 11 frt 80 kr., fizetések és tiszteletdíjakra 468 frt 32 kr., vegyes kiadások, törlesztések és kamatra 230 frt 65 kr., kórházi költségekre 66 frt 99 kr., összesen 1391 frt 73 kr. Készpénz 428 frt 88 kr. Beteglétszám volt a két hónap alatt 500, mely számba a múlt évről áthozott 101 beteg is bevonóglattatik. Jelenleg a beteglétszám 83 ambulans, 13 fekvő, összesen 96. Meghalt 3. Taglétszám jelenleg 1901, 93-al több, mint jan. 1-én. Megbírsárolásból (be nem jelentés miatt) befolyt 12 frt. Ez alkalommal fölemliti az elnök, hogy azon kedvelmes munkaadók, kik munkásaikat bejelentették a kapitánysághoz való megidéztesükig, a főkapitány nem büntette meg, de kijelentette, hogy jövőben minden tekintetben szigorúan fog eljárni. (Ezen szigor nagyon is helyén való lenne, különösen ha nem csak a szegény iparosok ellen, hanem a nagyobb iparvállalatok irányában is éreztetné, mert az még sem járja, hogy éppen ezek nem jelentik be munkásaikat.) Tárgyalatott Bahula József azon szóbeli kérése, miszerint a fizetéspótlékát továbbra is folyósítsa az igazgatóság. Tekintve a nagy beteglétszámot, azok nagy messzeségben szétosztott lakóhelyüket, a pótlékot a közszeretben álló s előzőekben modoru pénztári orvosnak folyósította jun. 1-ig, amikor is a véglegesítés keresztül vihető lesz. Sajnálattal értesiti elnök az igazgatóságot, hogy szentlőrinczi járás-orvos elfoglaltsága miatt megtagadta a pénztár betegeinek gyógykezelését, a másik szentlőrinczi orvos pedig három felszólításra sem tartotta érdemesnek válaszolni, miért is értesítve lett a megye alispáni hivatala, hogy Szent Lőrinczen az orvosok indolenciaja folytán kénytelen a pénztár működését ez idő szerint beszüntetni. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést 7, 12 órakor bezárta.

— **(Megboszulta az arculütést.)** Jermás András és Hajdu György ocsárdi lakosok az elmúlt hét egyik napjának délutánján a göresönyi koresmában borozgattak. S a milyen mértékben szaporodtak a literesüvegek az asztalon, ép olyanmértékben hagyta el őket nyugodtságuk is. Pedig különben mindketten nagyon békészerető emberek. Egyre izgatottabbak lettek s nem tudták egymást megérteni többé. Beszélgetésük utolsó tárgya a pej esikó volt. Jermás azt állította, hogy a esikó kehes, Hajdu György pedig erősen tagadta. Ennek a tagadásnak az lett a következménye, hogy Jermás András a tagadason feldühödve úgy találta arculütni Hajdu Györgyöt, hogy az menten lefordult a székről. Nagy nehezen aztán feltápáskodott s visszaült helyére s erősen megnözte Jermást, mintha azt mondta volna neki: Ne hiszen megállj, majd befizetek én neked; de nem szólt semmit, csak várt s bambán maga elé bámult. Mikor aztán Jermás nemsokára hátat fordított neki s a falon lógó képek tanulmányozásához fogott, elővette élés kését s beleszurt a Jermás oldalába. Az orvosi vélemény szerint ez a szurás olyan veszedelmes, hogy több heti gyógyulásra van szükség, míg Jermás ismét talpra állhat.

— Mégis kehes a esikó — mondogatja ápolójának Jermás, most, hogy kissé jobban érzi magát.

— **(Megégett gyermek)** Hetényi Antalné, a pécsi püspök mohácsi szigeti pusztáján alkalmazott fűtő neje, múlt hó 28-án délelőtt már hosszabb idő óta betegeskedő Mariska nevű 2 éves leányára — a szomszédok tanácsára — eserepet melegített s azt a különben is könnyen gyulékony szalmával teletömött bölesőbe, a leányka lába végénél helyezte el. Mintegy 1/2 óra mulva, miközben az Ó Dunán vizet merített,

visszatérvén, a szobát teljesen füsttel telítve találta, melynek okát keresve, a bölesőhöz közeledett, azonban nagy rémületére a bölesőt már égve és benne a gyermeket halva találta. Az eset nyomban bejelentetvén, a gondatlan anya ellen a bűnvizsgálat megindított.

— **(A pécsi izr. jótékony nőegylet)** Strausz Bélának, mint a műkedvelői előadás rendezőjének fáradozásai elismerésül egy nagyon szépen kidolgozott ezüstserleget nyújtott át vasárnap délelőtt Böhm Emil és Lehner József által emlékül a következő fölirattal: Emlékül Strausz Béla urnak 1894. február hó 10-ikén. A pécsi izr. jótékony nőegylet.

— **(Kozáry vasárnapi hitszónoklata)** talán a legsikerültebb volt az eddigiek közt. Közöljük belőle a következő részletet: A keresztény házasságot eszménynek, szép szavaknak, el nem érhető s meg nem valósítható ábrándképnek tartják. Elvben hirdetik, hogy az eszmény megvalósítása gyengeségünk, tehetetlenségünk érzetében meg nem valósítható, tehát elvetendő. Az eszménykép szentesítője, a pozitív törvényhozója, az ideálok birodalmának fátylaggyújtója, vezérfénye, a róm. kath. anyaszentegyház az eszményképet örök törvénnyel dogmává avatja, melyet sem a kor, sem az éghajlat, sem a művelődés, sem az államilakulatok változatai, semmiféle kecsesgétéző ígélet, hatalmi bázis és prozelita vadászat kedvéért föl nem ad, de az eszmény megvalósításához megadja az eszközöket, a kegyesreket, megnyitja az isteni kegyelem csatornáit, erőforrásait. Kimutatja, mi a szentség szükségességének alapja, a törvények teljesítésének kuforrása, az élet viharai, szenvedélyei és kísértései között az örök hűségnek záloga, a férj és a nő áldozati kelyhének tartalma, a gyermeknevelés nagy művének szentelt támasza. A régi Ernő herczeg, Artus és Sándor lovagok s a Parcival-lovag képében mutatja be a stoicizmus, buddhizmus és Port-Royal eszményének egyrésztől, másrésztől az önistenitők hősködésének gögje végletét és végül a keresztény eszményt: Isten és az ember közremunkálkodását. „Kopogtass e szentely várfalán és ha bebocsáttatást nyersz, úgy fogod érezni magadat, mint Titrel a gráttemplomban, már a belépőt az örökkévalóság szellemének lehellete érinti.” „Mennyi vigasz, erőforrás, realizált eszmény a hitnek és kegyelemnek élete!”

— **(Az égő mohácsi szenttelep.)** A dunagőzhajózási társaság mohácsi szenttelepén szombaton tűz pusztított. Tízezer métermázsányi szén, mint mondják, surlódás következtében áttüzésedett és belülről meggyuladt. A veszedelem nagy volt, mert a telepen összesen 800.000 métermázsas szén fekszik. A tüzet azonban sikerült lokalizálni olyképen, hogy az égő tízezer mázsát hermetizce elzárták.

— **(Halálozás.)** Feith Caesar bismegyeskereskedő f. hó 3-ikán meghalt Villányon. Halála általános részvételt keltett. Buttli Mária f. hó 4-ikén 21 éves korában meghalt Pécsen.

— **(A „mohácsi általános ipartestület”)** a múlt héten tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését. Mint iparhatósági biztos Breuer Mór volt jelen. Miután a tisztújítást befejezték s az 1894. évre szóló költségvetést 1428 frt 23 kr. bevétellel szemben ugyanannyi kiadásban megállapították, átérték az ülés legjelentősebb tárgyára, az iparos olvasókör átiratának tárgyalására. Ugyanis az „iparos olvasókör” a jelen év nyarán üli meg a 25 éves fönállásának jubileumát. A kör ez ünnepélyét egy „helyi iparkiállítás” óhajtja egybekapcsolni. Ez által alkalmat akar adni a helyi és környékbeli közönségnek arra, hogy meggyőződést szerzhessen magának, mit képes a mohácsi ipar ez idő szerint nyújtani s mennyire képes a helybeli iparosság a közönség igényeinek megfelelni. A kiállítást úgy tervezik, hogy az feltüntesse a 25 év előtti ipar helyzetét is, és így összehasonlítván a múltat a jelenel, helyi iparunk fejlődése avagy visszamaradása látható legyen. Az ipartestület az átiratot magáévé tette s miután a részvételre való jelentkezést megkezdették, a kiállítás megtarthatása is némileg biztosítva van.

Szerkesztői üzenetek.

P. L. Szives tudósítása nagyon hosszú és későn, épen egy hét mulva érkezett. Legnagyobb sajnálatunkra nem használhattuk. Mäskor sziveskedjék az ilyesmíról azonnal értesíteni.

F. D. Tarczája csak jobb kidolgozás esetén közölhető.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:

PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:

BOGÁTHY MEDÁRD.

